

Gyógynövények és egyéb természetes kiegészítők alkalmazásának múltja, jelene és jövője az állattenyésztésben

Dr. Kranjec Ferenc

Kérődző-egészségügyi szakállatorvos

MATE – Állattenyésztési Szakkollégium

Gödöllő, 2026.03.25

Natual
For Farmers since 1971

Magyarország

www.natural.hu

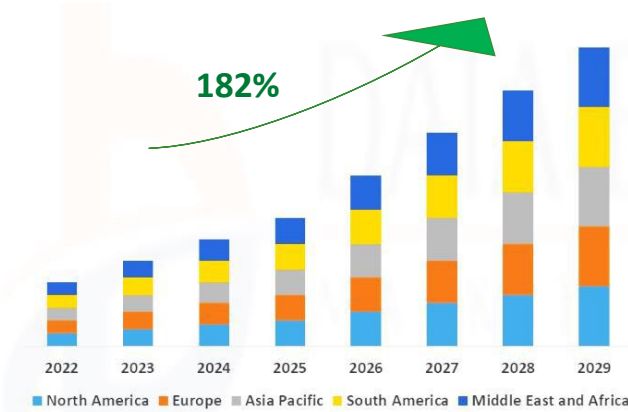

**MAGYARORSZÁGI PRECÍZIÓS
ÁLLATTARTÁSÉRT EGYESÜLET**
Holisztikus Állatgyógyászati Szakcsoport

<https://www.hunplf.hu/szakcsoportok/holisztikus-allatgyogyszati-szakcsoport/>

Honnan jöttünk és merre tartunk? – Phytogenic világtendencia

DMCA Protected © Data Bridge Market Research- All Rights Reserved.

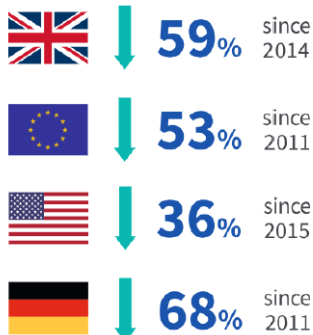
Source: Data Bridge Market Research Market Analysis Study 2022

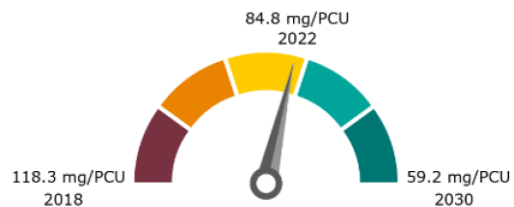
Natural
For Farmers since 1971

Honnan jöttünk és merre tartunk? – Antibiotikum használat

Az antibiotikum eladások
csökkenése egyes
államokban

Az antibiotikum eladások tervezett
alakulása 2030-ig a 27 EU
tagállamban

Natural
For Farmers since 1971

Honnan jöttünk és merre tartunk? – Antibiotikum fejlesztési zsákutca

WHO report highlights shortage of new antibiotics

Chris Dall | News Reporter | CIDRAP News, April 15, 2021

<https://www.cidrap.umn.edu/who-report-highlights-shortage-new-antibiot>

„Nagyon nehéz egy vállalatnak fenntartani egy terméket a piacon, ha ha nincs egy minimális bevétel, amit el tudnak érni.”

„A WHO az elkövetkező években jóváhagyásra kerülő új antibiotikumok szinte mindegyikét a tartalék antibiotikumok közé sorolja.”

Search Article

Accepted article published: 14 September 2013

Published online in Wiley Online Library: 21 October 2013

In vitro screening of selected feed additives, plant essential oils and plant extracts for ruminant methane mitigation

Richard Eckard,^{cd} Dean K Revell,^{a*} Zoey Durmic Williams^c and

Abstract

How to reduce methane in dairy cows: phytogenic solutions

Animal Feed Science and Technology

Volume 176, Issues 1–4, 21 September 2012, Pages 70–77

ELSEVIER

Effects of phytogenic substs rumen fermentation and methane emissions: A proposal for process

Effects of phytogenic products and methane emission in goats

G. Z. Dong¹, X. J. Wang¹, Z. B. Liu¹, F. Wang¹

More details

J. Anim. Feed Sci. 2010;19(2):218–229

The Roles of Phytogenic Feed Additives on Mitigating Ruminant Methane Emission

June 2024

DOI: [10.20944/preprints202406.0347.v1](https://doi.org/10.20944/preprints202406.0347.v1)

License: CC BY 4.0

Environmental impact of phytobiotic additives on greenhouse gas emission reduction, rumen fermentation manipulation, and performance in ruminants: an updated review

Review Article | Open access | Published: 21 May 2024

Volume 31, pages 37943–37962, (2024) | [Cite this article](#)

Management of Enteric Methane Emissions in Ruminants Using Feed Additives: A Review

Valiollah Palangi^{1,*} and Maximilian Lackner^{2,3,*}

Adriana Bonanno, Academic Editor and Brian J. Leury, Academic Editor

Author information | Article notes | Copyright and License information | [PMC Disclaimer](#)

TO LIMIT GLOBAL WARMING TO 1.5°C
Methane emissions must be reduced

-45%
THIS DECADE

Changing Markets FOUNDATION

FEED BACK

MIGHTY EARTH

Holisztikus Állatgyógyászati Szakcsoport

Methane Tax for Livestock Farmers

"Denmark will tax livestock farmers for the greenhouse gases emitted by their cows, sheep and pigs from 2030, the first country in the world to do so as it targets a major source of methane emissions." - the Daily

CHOLESTEROL Level

Up to 811 MILLION PEOPLE do not get enough to eat

GAIA

McDon'ts are you really faster?

NO MORE FACTORY FARMS

Don't play chicken with your health

Since 2000, 70 Salmonella outbreaks have been linked to backyard poultry.

Number of Salmonella outbreaks per year

4,794 / 894 / 7
Breases / Hospitalizations / Deaths

WASH YOUR HANDS
after handling backyard poultry
www.cdc.gov/features/salmonellapoultry

YOU WOULDN'T LET YOUR CHILD SMOKE.
Like smoking, eating meat increases the risk of heart disease and cancer.
Go vegan! PETA

CHEAP MEAT KILLS

CHEAP MEAT KILLS

LIDL HE IS IN AGONY

barely any space to move around

painful skin conditions

hock burns

lying in his own waste

muscle disease

unable to stand up

Közzvéleménykutatási „játék”

Buiatrikus Kongresszus, Tapolca
2025.

Dr. Kranjec Ferenc előadása

www.natural.hu

Join at menti.com | use code 1518 5119

Mentimeter

Adott egy lázas, náthás, köhögős, torokfájós
nehézlégzésű gyermek/édesanya/testvér akit
Ön kísér el a háziiorvoshoz. Milyen kezelési
tervvel távozna nyugalommal?

A) Csak antibiotikumot kapjon.

B) Inkább megoldom otthon.

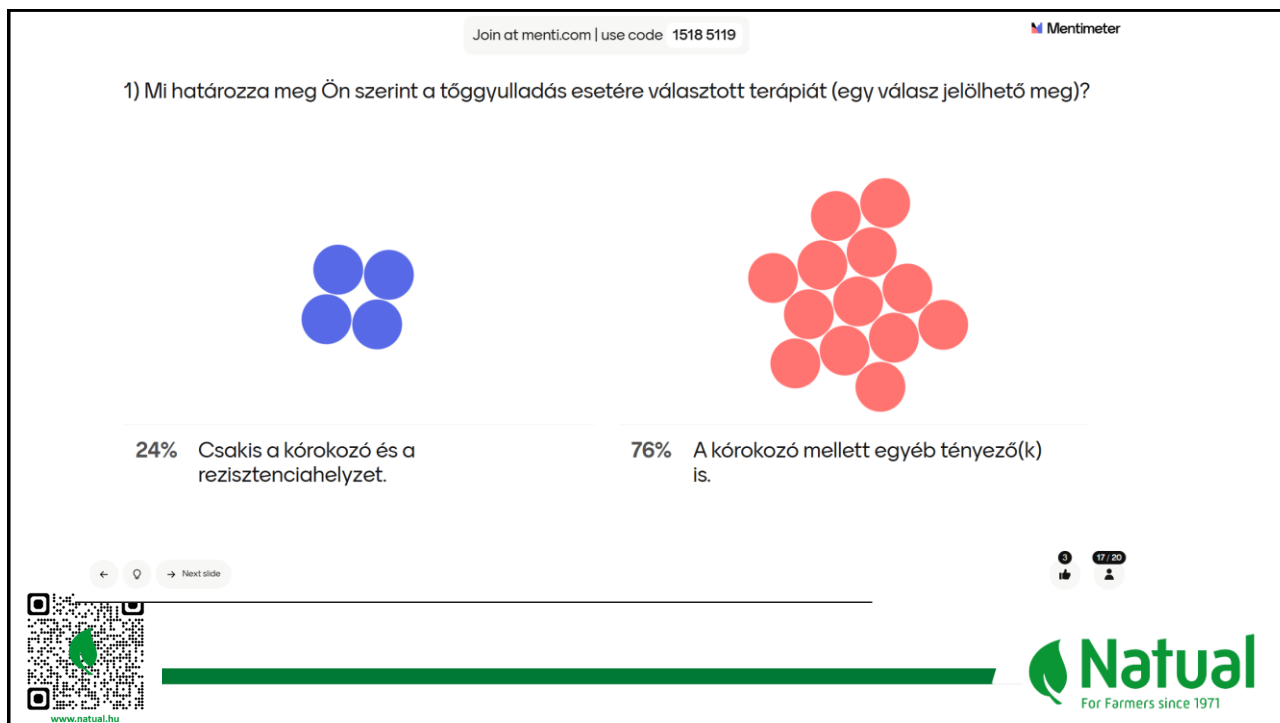
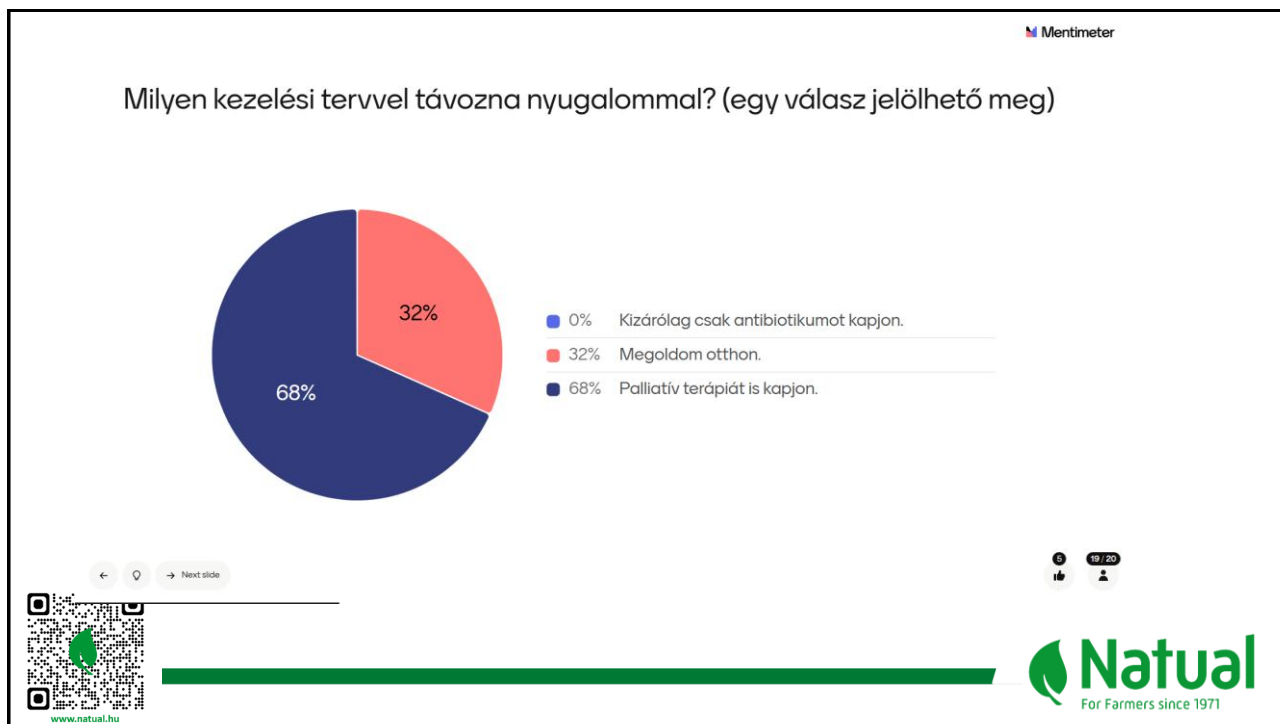
C) Palliatív terápiát is kapjon.

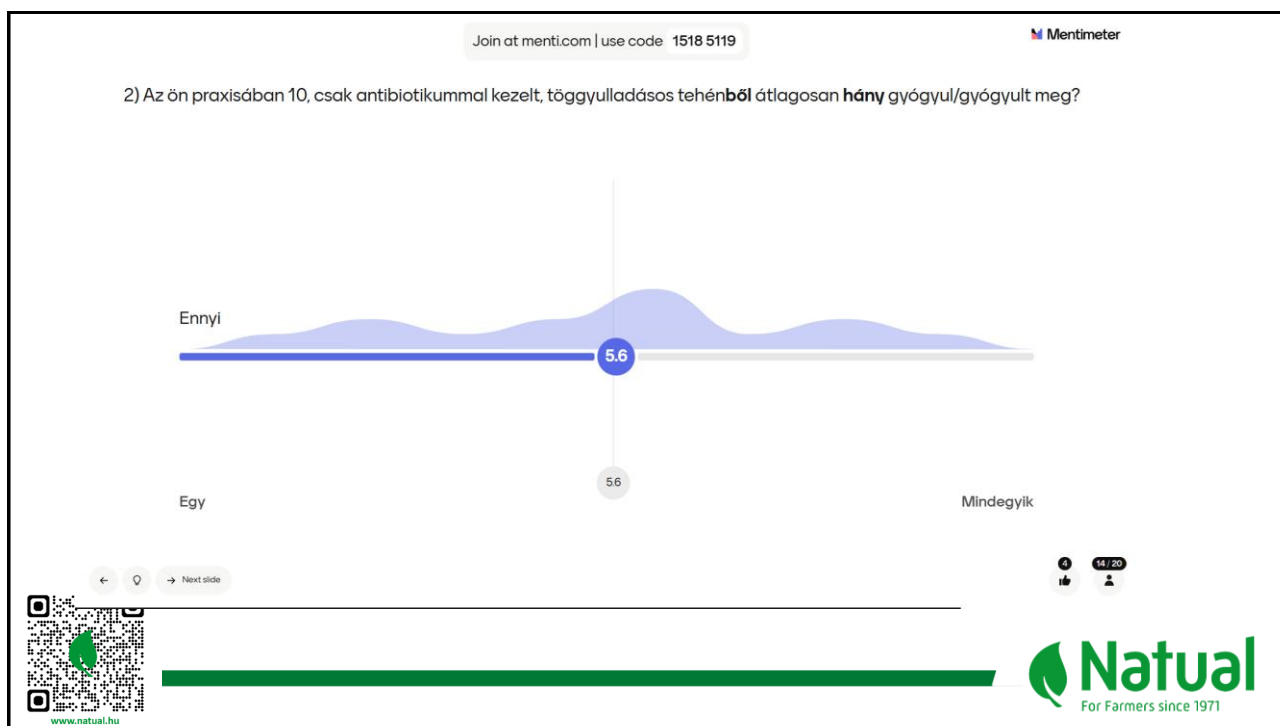
(Nyálkaoldás, lázcsillapítás, fájdalomcsillapítás, orrdugulás/orrcsepp
IMMUNITÁSFOKOZÁS, MIKROBIOM TÁMOGATÁS stb. stb.)

www.natural.hu

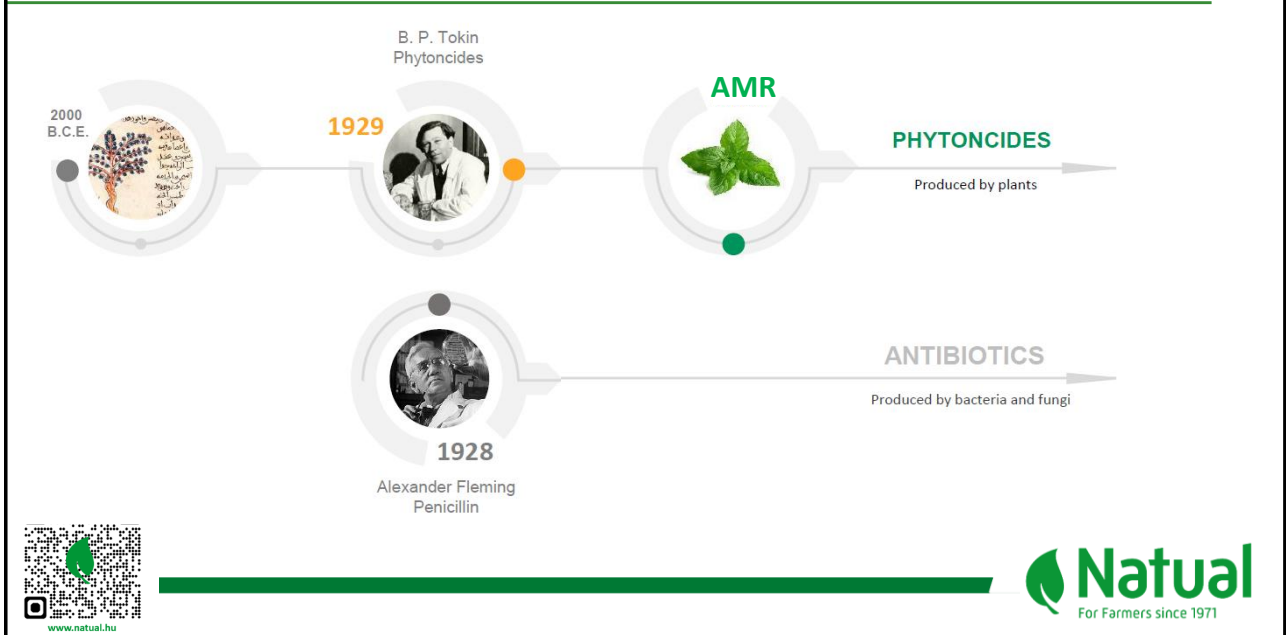

www.natural.hu

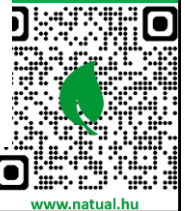
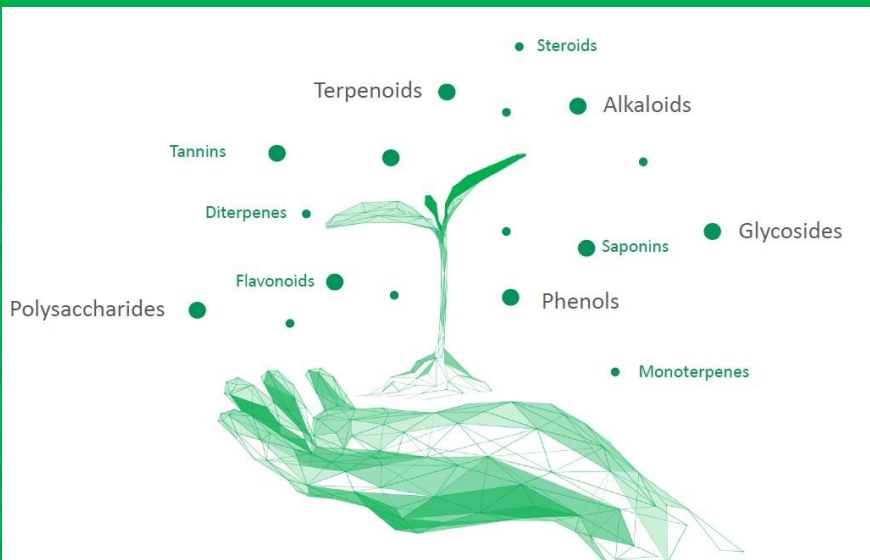
www.natural.hu

Antibiotikumok és Phytoncidok

Phytoncid (Gyógynövény hatóanyag) vegyületcsoportok

Aszpirin
Atropin
Digitálisz
Opiátok

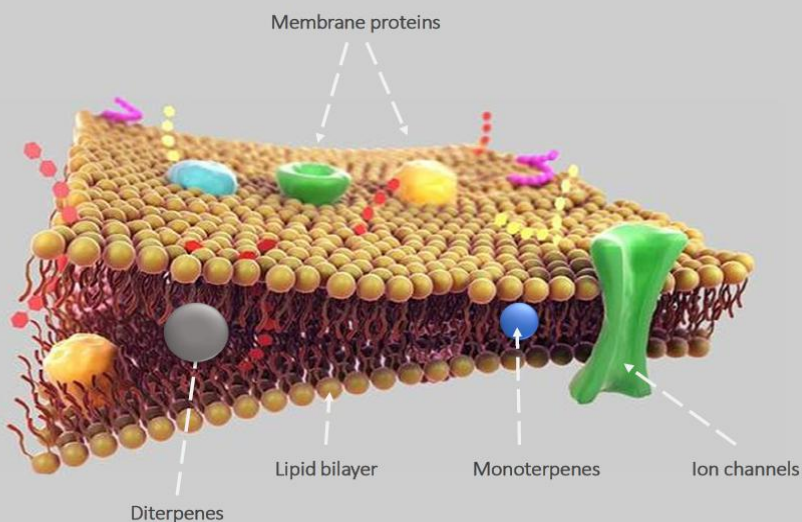

Komplex antibakteriális/ antiprotozoális hatás

INTERACTION OF BIOACTIVE COMPOUNDS WITH BIOMEMBRANES

Active substances can interact with different compounds of biomembrane:

- membrane proteins (receptors, transporters, ion channels),
- lipid bilayer,
- membrane cholesterol.

A holisztikus, vagy KOMPLEX szemlélet: HOSSZÚ HASZNOS ÉLETTARTAM 1.

- Az egészséges, természetes környezetében tartott állat termel optimálisan, és érvényesíti a genetikai képességeit.
- ...mihez képest mi is az alternatíva...?
- Nem mindenre van gyógyszerhatás
  - Számtalan funkció támogatására nincs konkrét gyógyszer (hatóanyag), mert túl bonyolult élettani folyamat.
- Ki se alakuljon a bakteriális megbetegedés,
  - ami döntő többségében multifaktoriális: immunszuppresszív hatásra, opportunisták okozott kórkép.

www.natual.hu

Natual
For Farmers since 1971

A holisztikus, vagy KOMPLEX szemlélet: HOSSZÚ HASZNOS ÉLETTARTAM 2.

- Minden megoldás, ami a betegséget megelőzheti, lerövidítheti, a helyreállítást támogatja ennek a koncepciónak része.
  - Higiénia (környezet, ivóvíz)
  - Étvágyjavítás, -helyreállítás (fájdalomcsillapítás) - Állatjólét
  - Immunerősítés, stresszcsökkentés
  - Gyulladáscsökkentés (pl coliform masztitisz, PPDS a kórokozó már ott sincs, csak az LPS-hatások ellen kell küzdeni – **mégis antibiotikumot adunk...**)
  - Tüneti kezelés (pl légzőszervi nyálkaoldás + gyulladáscsökkentés. pláne ha vírusos, ill. környezeti...)
  - Szöveti integritásvédelem és -regeneráció támogatás

Elsődleges cél a megelőzés!

www.natural.hu

Natural
For Farmers since 1971

Nem minden
leves lesz jobb
több borstól,
egyesekbe kell

TÖBB SÓ IS!

Phytogenetikumok

KOMPLEX szemlélet? Megelőzés? KOMPLEX hatásmód és összetétel!

- Optimális kombináció és arányok
- Faj-, szövetspecifikus
- Immunstimuláló

3~~in~~1

4~~in~~1

5~~in~~1

6~~in~~1

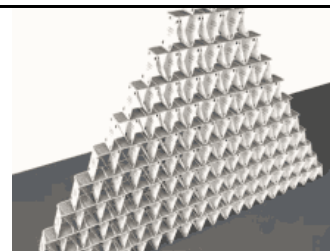
Natural
For Farmers since 1971

Immunrendszer támogatása – 1.

- Paradigmaváltás:

- A tüzet meg kell előzni...!

Immunszuppresszió

- És miért nem foglalkozunk az immunitással...?!

- Ha csökken, akkor a termelési eredmények romlanak (pedig nincs látható betegség...!)
- Miért mindenáron a kórokozók, baktériumok felől akarjuk megközelíteni a kérdést?
- Nem lehet, hogy ez ellen is kialakult már adaptáció? Miért nem lázas a tehén? -> Stimulusterápia
- **Megfelelő immunrendszer hiányában a legjobb antibakteriális kezelés, és a legpontosabban megtervezett és végrehajtott vakcinázási program is hatástalan.**

www.natural.hu

Natural
For Farmers since 1971

Immunrendszer támogatása – 2.

STIMULATE animals' natural resistance to bacterial and protozoan infections.

High molecular mass glycoproteins contained in plant raw materials like terpenes, capsaicinoids and curcuminoids stimulate the growth and development and functions of the GALT and MALT lymphoid system - the digestive tract and respiratory system. Increase the number of lymphocytes T,B, macrophages and NK cells

J Vet Res 65, 000-000, 2021

Phytoncides in the prevention and therapy of blackhead disease and their effect on the turkey immune system

Bartłomiej Tykałowski[□], Marcin Śmialek, Joanna Kowalczyk, Daria Dziewulska, Tomasz Stenzel, Andrzej Konecki

Fitoncidok hatékonysága a Blackhead megelőzésében és terápiájában, valamint hatásuk a pulyka immunrendszerére.

www.natural.hu

Natural
For Farmers since 1971

KOMPLEX szemlélet? Megelőzés? KOMPLEX hatásmód és összetétel!

- Optimális kombináció és arányok
- Faj-, szövetspecifikus
- Immunstimuláló
- Regeneratív, ill. sejtstimuláló és speciális működésfokozó
- Antimikrobiális
- Gyulladáscsökkentés, fájdalomcsillapítás stresszoldás, antioxidáns
- Teljesítményfokozás
- Formula
  - Hosszú hatástartamú.
  - Biológiai értékesülést fokozó.

3 in 1

4 in 1

5 in 1

6 in 1

www.natural.hu

Natural
For Farmers since 1971

Antibiotikum paradigma

- Antibiotikum
  - Ha **10-ből csak 6** „tőgyes tehén”, vagy „fostos borjú” gyógyul meg antibiotikum kezelés hatására, azzal semmi gond nincs. Azt megszoktuk...
- Minden más
  - Ha **nem 100 %-os**, akkor hatástalan...
- Gazdaságos:
  - Csak mert eddig lehetett... És egyébként a termelési költségek hány %-a?
- Kompromisszum:
  - Mi lenne, ha 10-ből csak kettőnek kéne adni antibiotikumot, mert az összes többi állapota rendeződött holisztikus szer hatására?

3 in 1

4 in 1

5 in 1

6 in 1

www.natural.hu

Natural
For Farmers since 1971

Más terápiás megközelítés

- Nem hatóanyag, hanem hatás megközelítés
- „Nem a gyógyszer neve számít, hanem a hatóanyaga!”
- Klasszikus modern, mono gyógyszer: 1 termék – 1 hatóanyag – 1 hatás
- Holisztikus termék: 1 termék – több hatóanyag – még több hatás
- DE!
- Szinergizmus? Fajspecificitás? Szervspecificitás?

3 in 1

4 in 1

5 in 1

6 in 1

www.natural.hu

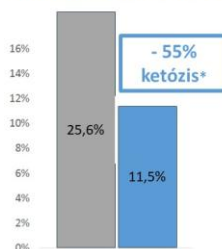
Natural
For Farmers since 1971

A hatás látványos és eredményes

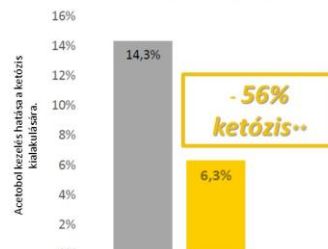

Ketózis megelőzése ellés után

Antibiotikummal

Acetobollal

www.natural.hu

Natural
For Farmers since 1971

Tudta Ön, hogy az antibiotikum-mentes apasztás veszélytelenül és eredményesen kivitelezhető, és már Magyarországon is bevált gyakorlat*

100.000 APASZTÁS

TARIBOL
"Natural dry-off"

*a bevezetés időpontja óta mindösszesen.

Natual
For Farmers since 1971

#PhytogenicBenefit
www.natural.hu

Phytogenic vs. Phytogenic: Delacon - Cargill

Delacon.com

Products	Essential oils	Bitter substances	Spicy substances	Saponins	Flavonoids	Mucilages
Biostrong® 510	●	●	●	●		
Biostrong® Forte*	●	●	●	●		
Biostrong® Protect	●			●		
Biostrong® Comfort	●		●		●	
Biostrong® Fertile	●			●	●	
Fresta® F	●		●		●	●
Fresta® F Plus	●		●	●	●	●
Fresta® Protect	●				●	●
Aromex® ME	●					
Aromex® Pro	●			●		
Actifor® Pro	●		●			●
Actifor® Boost	●		●	●		
Actifor® Power	●		●	●		
Actifor® Protect	●		●	●	●	●
Actifor® Start	●		●	●	●	●
Actifor® Breeze	●		●	●	●	

Nem a „gombhoz varrjuk a kabátot” – egy adott szerhez találunk hatást – hanem egy adott problémához keressük a lehető legjobb megoldást.

Natual
For Farmers since 1971

Phytogenic vs. Phytogetic: DSM

Phytogenic feed additive specifically designed for calves

A healthy digestive tract is a prerequisite for overall animal health and performance. It not only affects the absorption and utilization of nutrients, but also has a considerable influence on the animal's immune system. Under the conditions of poor digestion, excessive amounts of nutrients are available for pathogenic bacteria to multiply in the digestive tract, which may easily result in enteric imbalances. Therefore, gut-friendly feeding is essential for promoting animal well-being and performance.

Major Ingredients
Blend of essential oils, herbs, spices, and plant extracts

Main Benefits

- Enhances feed intake and supports digestibility
- Provides flexibility for feed cost reduction
- Beneficial for all stages of growth/development
- No negative side effects or withdrawal periods
- Increases profitability

Application
Digestarom® Calf can be incorporated into feed/forage pellets, or it is stable under common feeding conditions. Digestarom® Calf can also be incorporated into pellet or total mixed ration.

Dosage
Calves 0.5-1.5 (300 g/l)

Packaging
Available in 50 kg totes.

Stability
Store in a cool and dry place in original packaging. The minimum shelf life is 12 months from production date when stored properly.

Digestarom® Calf – The Power of Phytogenic Feed Additives

Download now

Phytogenic feed additive specifically designed for pigs

A prerequisite for overall animal health and performance is a healthy digestive tract. It not only affects the absorption and utilization of nutrients, but also has a considerable influence on the animal's immune system. With poor digestion, excessive amounts of nutrients are available in the digestive tract for pathogenic bacteria to multiply, which may result in enteric imbalances. Therefore, the utilization of phytogenic feed additives, such as Digestarom® Finish, is essential for promoting animal well-being and performance.

Major Ingredients
Organic cinnamon, cloves, licorice, and garlic oil

Main Benefits

- Supports feed digestibility and utilization
- Provides flexibility for feed cost reduction
- Has no withdrawal period
- Increases profitability

Stability
It is stable under common conditions of pelleting and hygrothermal.

Storage
Store in a cool and dry place, in original packaging. The minimum shelf life is 12 months from production date when stored properly.

Dosage
Mix at the rate of 0.3 pounds per ton of complete feed for grower-finish pigs (from 50 lb to market).

Packaging
Available in 50 kg totes.

Digestarom® Finish: The Power of Phytogenics

Download now

Álmodj nagyot!

Speciális területek

Phytogenics – és a Gyógyszeripar

- Gyógyszeripari – szintű hatékonyságvizsgálat, stabilitás és formulálás.
  - 50 év tapasztalat: hatás, technológia (tisztítás, standardizálás)
  - Alapanyag előállítás, termőterület, minőség-ellenőrzés.
  - Hatóanyag mennyiségi sztenderdizálás, kivonási, kinyerési eljárások.
  - Hatékonyságvizsgálatok
  - Vivőanyag optimalizálás.
- Szinergizmus kutatás, kombinációk használata: $1 + 1 = 3$
  - Többirányú hatásmód
  - Rezisztencia kivédése

Phytogenics – és a Gyógyszeripar

- Összetétel: céltudatos
  - kombináció,
  - egymáshoz viszonyított arányok,
  - egyéb összetevők.
- Hatóanyagkivonás/ formulálás technológiai fejlődése
  - Kamillatea vs. Natural bólusz
  - 2 zsák gyógynövény 1 bóluszban.
  - Összesen 6-8 zsák...

Szövetspecifikus regeneráció

- Optimális kombináció és arányok
- Elválasztás/ apasztás utáni mirigyvégkamra regeneráció
  - A tejutak ellenállóképességének fokozása, a szomatikus sejtszám csökkentése.
  - Csecsbimbók elzáródásának megelőzése
- Méhnyálkahártya regeneráció
  - Méhinvolúció gyorsítása, az endokrin folyamatok és embrió ideális implantációs feltételeinek megteremtése.
- Májműködés stimulálása,
  - Regenerációjának támogatása, zsírtartalmának csökkentése.
  - A májvédő ugyan véd, de nem aktivizál, regenerál (a „beállt motor” esete...)

Mikrobiom vs. Bélflóra

Mikrobiom

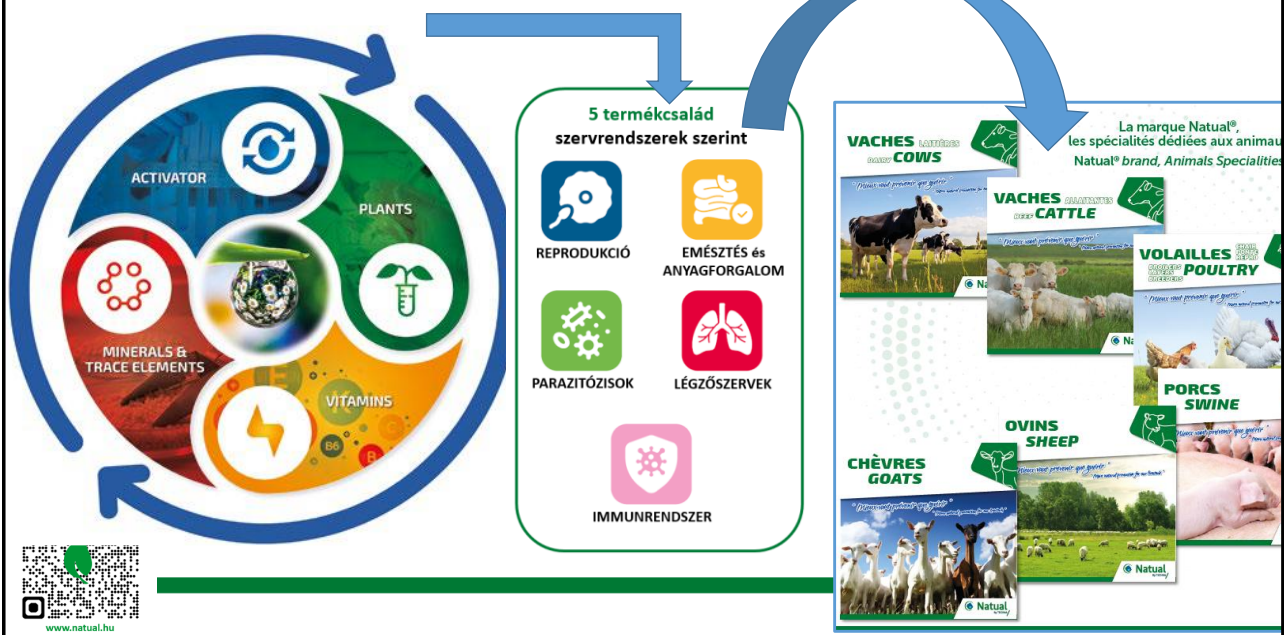
- Egyensúly
- Rossz és jó fő komponens
- Hatás a szerv működésére
- Hatás a szervezet működésére: gyulladás, immunrendszer

Bélflóra

- Egy összetevő a hibás

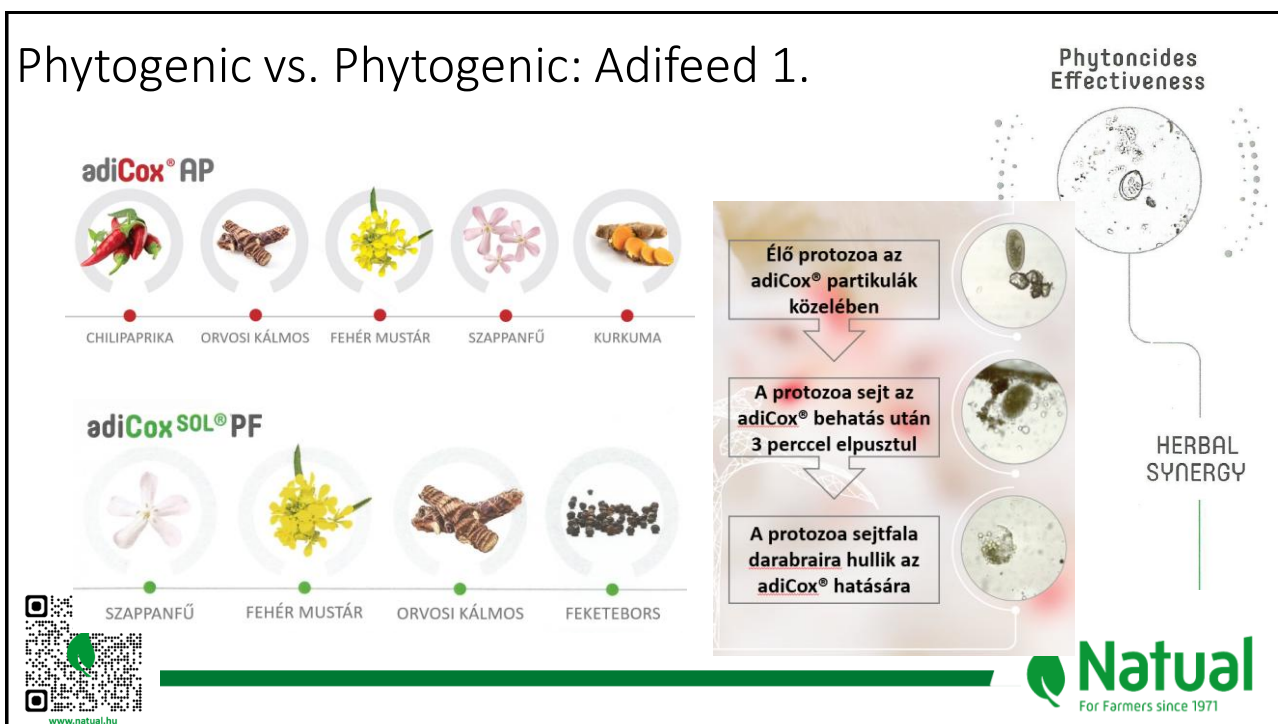
Phytogenic vs. Phytogenic: Natual 1.

Phytogenic vs. Phytogenic: Natual 2.

Phytogenic vs. Phytogenic: Adifeed 1.

Hogyan válasszunk? - 1.

- Eredet
  - Saját fejlesztés.
  - Saját formulálás.
- Specifititás
  - Faj és szövetspecifikus.
- Melléktermék hasznosítás.
- Konkurenciakövetés.
- Egy termék malacra és nyúlra és borjúra.
- „Mindenre is...”

Hogyan válasszunk? - 2.

- Alapanyag
  - Teljes növény minden összetevőjével (sejtfal, forgatóváltozat stb.)
  - Minőség-ellenőrzés (növénytípus, hatóanyagtartalom, preparálás stb.)
- Szintetikus vegyület
  - Kivonat
- Összetevők kombinációja
  - Szinergizmus
  - Arányok
  - Egyéb összetevők, aktivátorok

Hogyan válasszunk? - 3.

- Eredmények - Ígéretek
  - Gyógyszerszintű. Tudományosan bizonyított hatás.
  - Több száz állat, reprezentatív és szignifikáns.
- Irodalmi adatokra hivatkozva.
  - „Próbáljuk máshogy, már közel járunk...!”
- Eredet
  - Saját fejlesztés.
  - Saját formulálás.
  - Saját kivonási és gyártási technológia
- Melléktermék hasznosítás.
  - Másnak is van.

Magyarországi tapasztalatok

- Monogasztrikus tápok.
- Tehén apasztás, tőgygyulladás, méhinvolúció támogatás.
- Borjú cryptosporidium prevenció.
- Hormonmentes reprodukciós programok.
- Koca „apasztás”, PWM megelőzés, „MMA” megelőzés, fertilitás fokozás
- Szülőpár, és pulyka blackhead megelőzés, gyógykezelés.
- Brojler kokcidiózis.

Összefoglalás - > Paradigmaváltás 1.

- Exponenciális világtendencia.
- Szükséges „lépni”, „felvenni a kesztyűt”, más megoldásokat keresni.
- Miért ne lenne valami élettanilag hatékony, ami természetes eredetű?!
- Elvonatkoztatni a gyógyszer/hatóanyag/hatásmód személettől és az eredményességet szem előtt tartani.
- Magas szinten kell tartani az immunrendszert, de megbetegedés esetén is támogatni, mesterségesen stimulálni kell azt.

Összefoglalás - > Paradigmaváltás 2.

- Miért akarunk egy antibiotikumot egy másik antibiotikummal kiváltani, ha van olyan megoldás, amivel ténylegesen csökkenthető az antibiotikum felhasználás?
- Ne „csak” a kórokozót akarjuk elpusztítani, hanem komplex megoldást keressünk. -> Holisztikus személet + „Romeltakarítás” + Szövetspecifikus regeneráció
- Vannak hatékony, nagylétszámú gazdaságokra is alkalmazható megoldások, sőt egyedi kezelésre is alkalmazhatók, amik elérhetőek és gazdaságosak.

Köszönjük a figyelmet!

Köszönjük a figyelmet!

Magyarország

www.natural.hu